

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การให้ความหมายพระคู่บ้านคู่เมือง : กรณีศึกษาพระบางและ
พระพุทธรูปอื่นๆ ในสังคมเมืองหลวงพระบาง ในช่วงพ.ศ. 2518
จนถึงปัจจุบัน

ชื่อผู้เขียน

ธนะกฤษฎี เขี่ยมกมลวรชาติ

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภูมิภาคศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ มล. สุรสวัสดิ์ สุขสวัสดิ์ ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. โกสุมภ์ สายจันทร์ กรรมการ
นาย สิทธิพร เนตรนิยม กรรมการ

บทคัดย่อ

การให้ความหมายพระคู่บ้านคู่เมือง : กรณีศึกษาพระบางและพระพุทธรูปอื่นๆ ในสังคม
เมืองหลวงพระบาง ในช่วง พ.ศ.2518 ถึงปัจจุบันมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อให้เกิดความเข้าใจในพลวัตของการให้ความหมายของ พระคู่บ้านคู่เมือง ในสังคม
ของเมืองหลวงพระบางจากช่วงปีพ.ศ. 2518 ถึงปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาถึงปฏิกิริยาทางสังคมกับพระพุทธรูปจากช่วงปีพ.ศ. 2518 ถึงปัจจุบันของ
เมือง หลวงพระบาง
3. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของการเป็นเมืองมรดกโลกที่มีผลต่อวัฒนธรรม ในส่วนของ
การให้ความหมายกับพระคู่บ้านคู่เมือง

วิธีการศึกษาคือการเก็บข้อมูลภาคสนาม ด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง และเก็บ
ข้อมูลแบบมีส่วนร่วมในการใช้ชีวิตประจำวัน

ผลการศึกษาทำให้ทราบถึงพลวัตของปฏิกิริยาทางสังคมที่มีผลกระทบต่อทำให้
ความหมายพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองที่สำคัญ 3 ช่วงคือ

ช่วงแรก คือช่วงก่อนปีพ.ศ. 2518 เป็นช่วงที่ยังมีการปกครองในระบบกษัตริย์ ก่อนการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบสังคมนิยม มีการให้ความหมาย พระบาง ว่าเป็นพระพุทธรูปที่มีความสัมพันธ์กับสถาบันพระมหากษัตริย์ในการปกครองและเพื่อควบคุมมวลชน ด้วยการสร้างศูนย์รวมจิตใจในประชาชนให้มีสำนึกถึงการมีพระพุทธรูปศาสนาร่วมกันเป็นศาสนาหลักของเมืองหลวง พระบางในยุคจารีต

ช่วงที่สอง เกิดพลวัต(Dynamics)ที่สำคัญในช่วง ปีพ.ศ. 2518 ที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบกษัตริย์ไปสู่การปกครองในระบบสังคมนิยม โดยรัฐบาลคอมมิวนิสต์ได้ทำลายตัวแทนของวัฒนธรรมหลัก(Domination)เพื่อกำจัดอำนาจของกษัตริย์ออกไปจากสังคม ทำให้เกิดผลกระทบกับพระพุทธรูปศาสนาตามมา ทั้งนี้เนื่องจากศาสนาพุทธเป็นส่วนหนึ่งของความสัมพันธ์เชิงอำนาจกับกษัตริย์ และมีผลกระทบต่อ พระบาง ซึ่งมีความหมายในสัมพันธ์เชิงอำนาจกับกษัตริย์ จึงถูกยึดไปยังเมืองเวียงจันทน์ เพื่อปิดกั้นความสัมพันธ์ระหว่างกษัตริย์และประชาชน

ช่วงที่สามหลังจากมีการปรับระบบเศรษฐกิจในปีพ.ศ. 2529-ปัจจุบัน รัฐบาลสป.ป.ลาว กำหนดนโยบายจินตนาการใหม่มากระตุ้นเศรษฐกิจประกอบกับการได้รับยกย่องให้เป็นเมืองมรดกโลกทำให้เกิดผลกระทบต่อพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองคือ มีการช่วงชิงการให้ความหมายพระพุทธรูปของคนกลุ่มต่างๆในสังคมนิยม เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ที่ตนเองต้องการ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title	Meaning of Sacred Buddha Images: A Case Study of Phra Bang and Other Buddha Images in Luang Phra Bang Society During the Years 1975 to Present		
Auter	Mr.Tanagrit Yeimkamolworachart		
M.A.	Regional Studies		
Examining Committee	Assoc. Prof. M.L. Surasawasdi Sooksawasdi	Chairman	
	Assoc. Prof. Dr. Kosum Saichan	Member	
	Mr. Sitiporn Nateniyom	Member	

Abstract

Meaning and Use of Buddha Image in Luang Phra Bang City During the Years 1975 to Present Day : A Study of Phra Bang and Another Buddha Images is designed:

1. To investigate the changing processes of Meaning to Buddha Images in Luang Phra bang City During the Years 1975-2008.
2. To investigate the Social Reaction and Use of Buddha Images in Luang Phra Bang City During the Years 1975-2008.
3. To investigate the effect of Meaning to Buddha Images in Luang Phra Bang City after become a World Heritage City.

The methods used in this study are that of qualitative research in the field: interview, participant observation and document research.

The result is shown in three important eras;

First era before 1975, Lao stills over rule by monarchy. The Phra Bang is seen as a symbol of the right to rule Laos, as only a pure and true government could hope to hold on to the sacred image. King uses this as a method to control his people.

Second era the dynamic begin in 1975, Laos has been changed from Monarchy to socialism . The Communist Regime destroyed the domination and tried to rip off the monarchy out of country by moved Phra Bang to Vientiane.

Third era after 1986, apart from in Luang Phra Bang was renowned as World Culture Heritage City , the Lao government began its “New Economic Mechanism” to Stimulate the economy which has impact on Lao people in using the Buddha image as a tool to reach Capitalist goals.